

به نام خالق مهربانی ها

کزارش نویسی و تصنیف های تخلیص نهضت آموزش زبان اشاره

(سطح مقدماتی)

معاونت برنامه ریزی آموزشی و توانبخشی
کارشناس برنامه ریزی درسی و آموزشی گروه دانش آموزان با آسیب شنوایی
سال ۱۴۰۰

۱۴۰۰/۶

معاونت برنامه ریزی آموزشی و توانبخشی

با توجه به چرخش تحولی در روش ارتباطی و آموزشی به دانش آموزان با آسیب شنوایی در سازمان آموزش و پرورش استثنایی در سال ۱۳۹۵ استفاده از روش ترکیبی (گفتارخوانی، لبخوانی، زبان اشاره و الفبای گویای باغچه بان) به عنوان روش ارتباطی و آموزشی در تمامی مدارس و کلاسهای ویژه به رسمیت شناخته شد و در این راستا آموزش زبان اشاره و الفبای گویای باغچه بان در دستور کار واحد کارشناسی برنامه- ریزی آموزشی و درسی دانش آموزان با آسیب شنوایی قرار گرفت و با توجه به اهمیت و ضرورت آموزش زبان اشاره، فراگیری این زبان برای تمامی کارکنان اداری و آموزشی مدارس، ادارات آموزش و پرورش استثنایی استانها و وسیع تر از آن برای والدین شنوا و نهادهای دولتی و غیردولتی در قالب طرحی با عنوان "نهضت آموزش زبان اشاره سطح مقدماتی" برنامه ریزی شد. هدف از برگزاری این طرح، برقراری ارتباط موثر با دانش آموزان و افراد ناشنوا می باشد که با شیوع ویروس کرونا آموزش فراگیران در این طرح طی سال ۱۳۹۹ در سراسر کشور بصورت مجازی اجرا گردید. هدف از اجرای این دوره ارتقا سطح مهارت برقراری ارتباط موثر با کودکان، دانش- آموزان و افراد ناشنوا بوده است. این گزارش تحلیلی به بررسی اثربخشی دوره/کارگاههای آموزشی می پردازد و در این میان نگاهی به چالشها و مشکلات حین اجرا نیز می اندازد، تا گامی هر چند اندک در راستای برنامه ریزی برای ارتقای اجرای برنامه ی "نهضت آموزش زبان اشاره سطح تکمیلی" برداشته شود.

دستورالعمل بهره برداری از زبان اشاره و الفبای گویای باغچه بان

بهرستان

شماره: ۱۸۹۹۹۵
تاریخ: ۹۸/۱۱/۱۶
پوست:

اداره کل آموزش و پرورش استان ...

باسلام و احترام!

در راستای سیاستهای اجرایی سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور مبنی بر توسعه و تقویت فرصت‌های برابر و تربیخس و ارتقاء سطح کیفی آموزش به دانش‌آموزان با نیازهای ویژه، و با توجه به تفاوت‌های موجود در توانمندی‌های ارتباطی و تعاملی نوآموزان و دانش‌آموزان با آسیب‌شنوائی و نیاز آنان به بهره‌گیری از روش‌های ارتباطی مناسب با توانمندی‌هایشان، به منظور ارتقای فرآیند ارتباط به عنوان بنیان رشد و پیشرفت تحصیلی این دانش‌آموزان، توجه مربیان، معلمان و کارکنان مدارس ویژه دانش‌آموزان با آسیب‌شنوائی در تمامی دوره‌های تحصیلی را به نکات ذیل در خصوص استفاده از الفبای گویای باغچه‌بان و اشاره‌واژگان جلب می‌شاید و انتظار می‌رود رعایت این موارد با دقت مورد توجه آنان قرار گیرد:

- ۱) تشکیل کارگروه تخصصی آموزشی - توانبخشی برای ارزیابی و انتخاب روش‌های ارتباطی مناسب هر نوآموز/دانش‌آموز متشکل از: معلمان پایه پیشین و کنونی - گفتاردرمانگر - شنوائی‌شناس - معاون/سرپرست آموزشی و یکی از والدین، حداکثر تا پایان آبان ماه هر سال تحصیلی ضروری می‌باشد. لازم به ذکر است در صورت نبود هر یک از متخصصان توانبخشی مذکور، از دیگر متخصصان توانبخشی به عنوان مدعو دعوت بعمل آید.
- ۲) گفتاردرمانگر و شنوائی‌شناس عضو این کارگروه موظف است با بهره‌گیری از ابزارهای تخصصی حوزه خود (SIR-SDS_CAP2-TOLD) نوآموزان و دانش‌آموزان مدرسه را ارزیابی و نتایج ارزیابی را به کارگروه گزارش نمایند.
- ۳) معلمان، معاون/سرپرست آموزشی و والدین موظف هستند درخصوص مهارت‌های ارتباطی و گفتاری نوآموز/دانش‌آموز براساس ارزشیابی‌های مستمر و تجربیات خود گزارش را به کارگروه ارائه نمایند.
- ۴) در مورد نوآموزان و دانش‌آموزانی که با بهره‌گیری از سمعک مناسب یا کاشت حلزون پس از دوره توانبخشی لازم بر اساس نتایج ارزیابی‌های کارگروه مذکور به عملکرد تشخیص شنیداری بالای ۷۰ درصد

اجرای فعالیت " نهضت آموزش زبان اشاره " طی دستورالعمل اجرایی به ۳۲ استان با تعیین سرفصل‌های آموزشی و برش استانی در کل به تعداد ۴۰۰۰ نفر در ۳ گروه فراگیر، معلمان، والدین و نهادهای دولتی و غیردولتی از تابستان ۱۳۹۹ با توجه به شرایط خاص کشور و شیوع ویروس کرونا به صورت مجازی آغاز گردید.

اقدامات انجام شده:

- ۱- تدوین و ارسال دستورالعمل اجرایی به ۳۲ استان در تاریخ ۱۹/۰۵/۱۳۹۹
- ۲- برگزاری نشست تخصصی با کارشناسان گروه آسیب دیده شنوایی و مدرسین استانی زبان اشاره از طریق ویدئو کنفرانس در تاریخ ۱۰/۰۴/۱۳۹۹
- ۳- تشکیل کارگروه اجرایی ستاد و استانی
- ۴- معرفی مدرسین توسط سازمان به استانها (معرفی استاد مهمان از سوی سازمان جهت استان های فاقد مدرس)
- ۵- برگزاری ۴ کارگاه توسط استان، با برش ۱۴۰ نفر و برگزاری ۳ کارگاه توسط استان، با برش ۱۱۰ نفر
- ۶- بررسی چالشهای عدم برگزاری دوره والدین
- ۷- صدور ابلاغ و تشویق نامه برای تمامی عوامل اجرایی و مدرسین

اهداف برگزاری کارگاه / دوره

نهضت آموزش زبان اشاره در سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور با نگاه به اهداف زیر صورت گرفته است.

- افزایش اطلاعات فراگیران در زمینه برقراری ارتباط با افراد آسیب دیده شنوایی

- افزایش سطح مهارت‌های ارتباطی معلمان با دانش آموزان و والدین ناشنوا
- آشنایی اقشار مختلف جامعه بخصوص کارکنان مشاغل اجتماعی با زبان اشاره

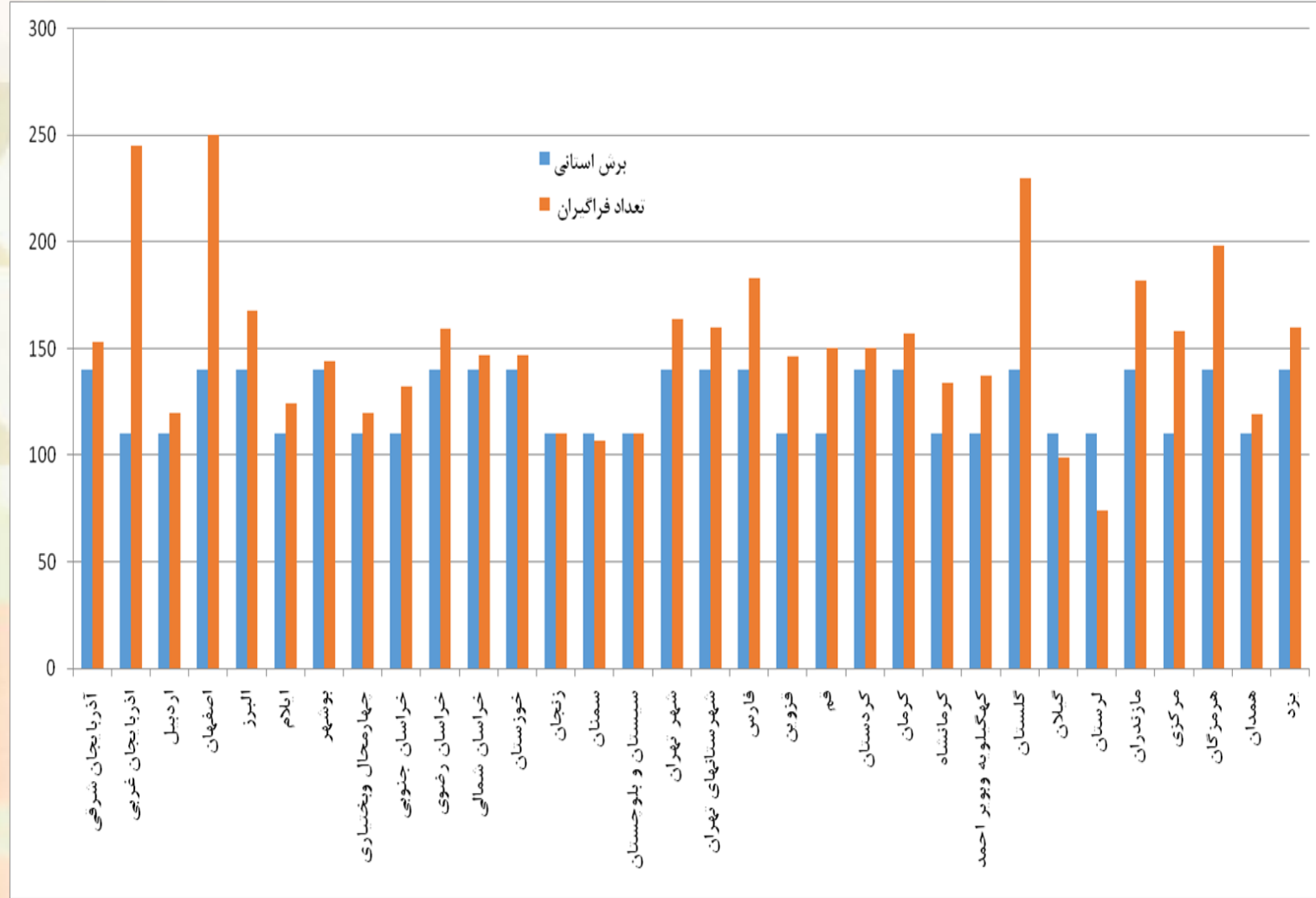
- توجه به شأن و کرامات افراد ناشنوا و حمایت از حقوق معلولین
- به کارگیری زبان اشاره به عنوان یکی از ابزارهای برقراری ارتباط و آموزش برای دانش آموزان با آسیب شنوایی

- کسب استقلال این گروه از دانش آموزان با تسهیل روش برقراری ارتباط با سایر افراد

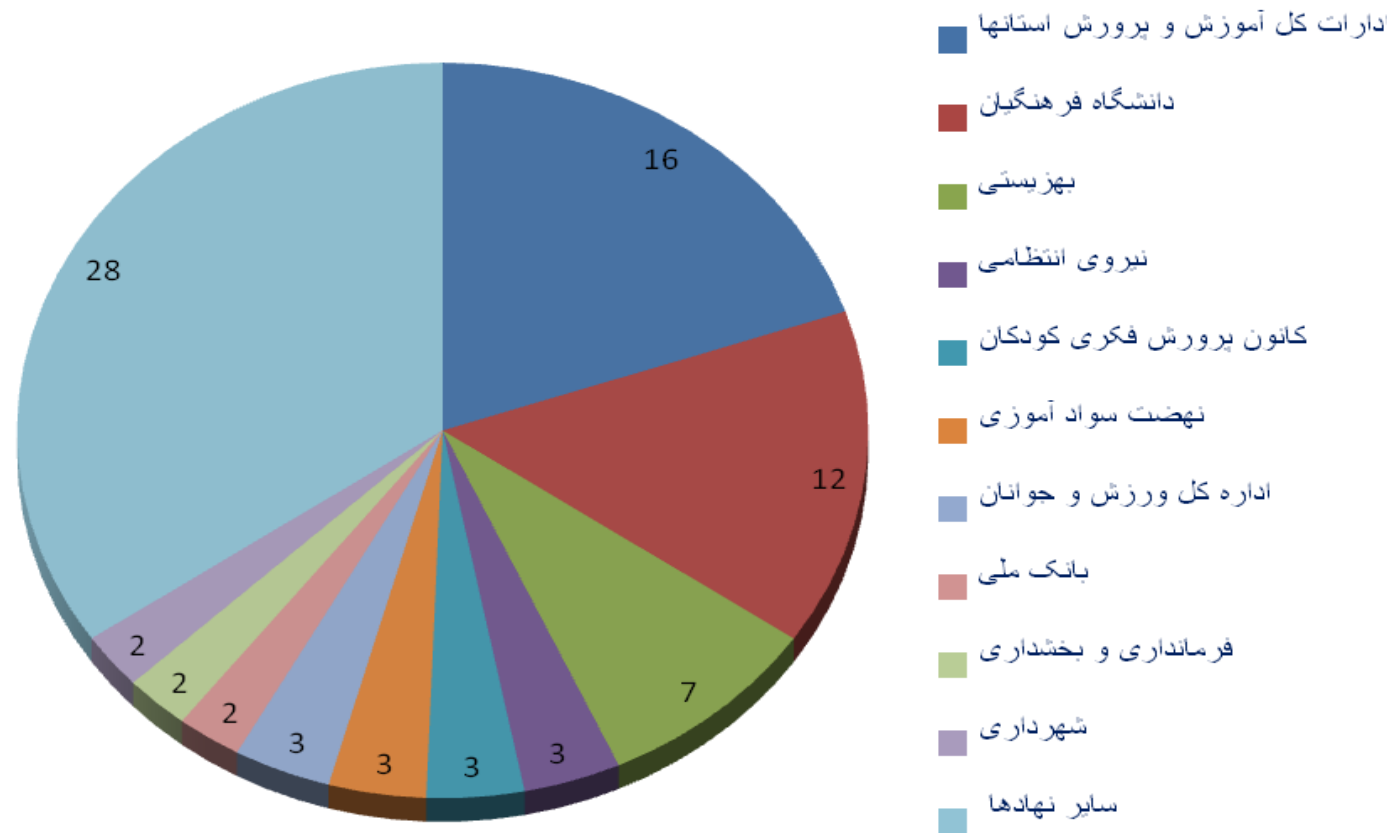
- تامین نیروهای متخصص و آموزش دیده در این زمینه

الف. یافته توصیفی پیرامون مشارکت‌کنندگان در نهضت زبان اشاره

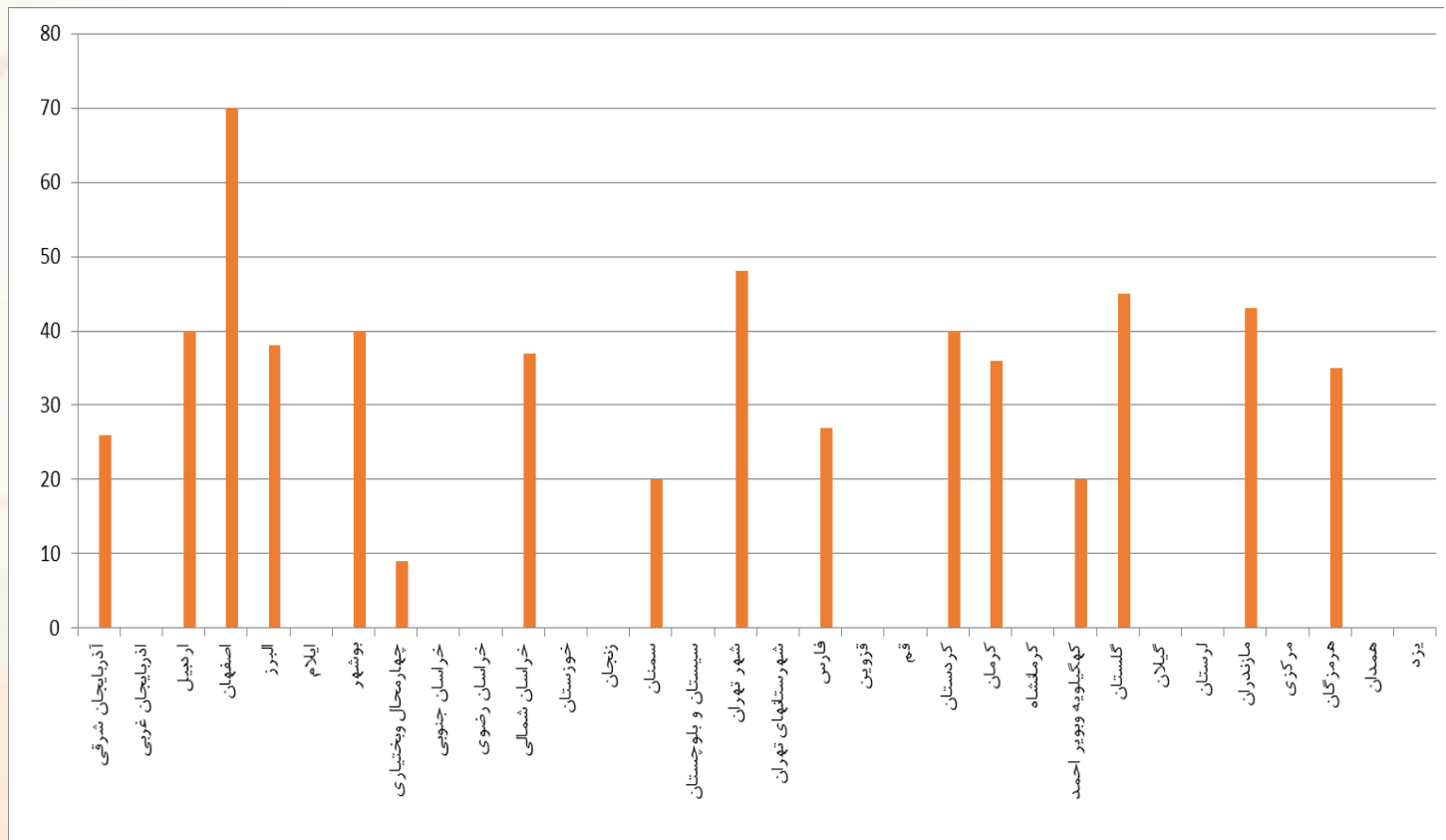
ردیف	استان	برش استانی	تعداد کارگاه برگزار شده	تعداد نفرات شرکت کننده در دوره معلمان	تعداد نفرات شرکت کننده در کارگاه والدین	تعداد نفرات شرکت کننده در کارگاه نهادها	جمع فراگیران	نهاد های شرکت کننده
۱	آذربایجان شرقی	۱۴۰	۴	۸۰	۲۶	۴۷	۱۵۳	بهزیستی / دان شگاه فرهنگیان
۲	آذربایجان غربی	۱۱۰	۳	۱۱۰	۰	۱۳۵	۲۴۵	دان شگاه علوم پزشکی ادادگ ستیری امخبرات نیروی انتظامی / دان شگاه
۳	اردبیل	۱۱۰	۳	۴۰	۴۰	۴۰	۱۲۰	اداره عشاير استان نهضت سواد آموزی اداره کل کتاب خانه ها
۴	اصفهان	۱۴۰	۴	۸۰	۷۰	۱۰۰	۲۵۰	دان شجویان
۵	البرز	۱۴۰	۴	۸۷	۳۸	۴۳	۱۶۸	آموزش و پرورش عادی / بهزیستی / مرکز مشاوره و توانبخشی مثبت زندگی
۶	ایلام	۱۱۰	۳	۸۰	۰	۴۴	۱۲۴	آموزش و پرورش عادی / بهزیستی / والدین
۷	بوشهر	۱۴۰	۴	۷۰	۴۰	۳۴	۱۴۴	بهزیستی / دان شگاه فرهنگیان / نیروی انتظامی اداره آموزش و پرورش
۸	بهارمحال و بختیاری	۱۱۰	۴	۶۴	۹	۴۷	۱۲۰	آموزش و پرورش عادی / دان شجویان
۹	خراسان جنوبی	۱۱۰	۳	۶۰	۰	۷۲	۱۳۲	آموزش و پرورش عادی
۱۰	خراسان رضوی	۱۴۰	۴	۸۰	۰	۷۹	۱۵۹	دان شگاه فرهنگیان
۱۱	خراسان شمالی	۱۴۰	۴	۷۰	۳۷	۴۰	۱۴۷	اداره کل بیمه سلامت صنعت و معدن و تجارت اراه و شهر سازی
۱۲	خوزستان	۱۴۰	۴	۸۱	۰	۶۶	۱۴۷	بهزیستی / انجمن خانواده ناشنوایان
۱۳	زنجان	۱۱۰	۳	۴۵	۰	۶۵	۱۱۰	نیروی انتظامی / آموزش و پرورش عادی
۱۴	سمنان	۱۱۰	۳	۴۸	۲۰	۳۹	۱۰۷	فرمانداری / بانک ملی / فنی حرفه ای / پارک علم و فناوری اداره کل
۱۵	سیستان و بلوچستان	۱۱۰	۳	۴۰	۰	۷۰	۱۱۰	آموزش و پرورش عادی / دان شگاه فرهنگیان / والدین
۱۶	شهر تهران	۱۴۰	۴	۸۱	۴۸	۳۵	۱۶۴	کانون پرورش فکری / بانک ملی
۱۷	شهرستانهای تهران	۱۴۰	۴	۹۰	۰	۷۰	۱۶۰	آموزش و پرورش عادی / شهرداری / والدین
۱۸	فارس	۱۴۰	۴	۱۱۶	۲۷	۴۰	۱۸۳	آموزش و پرورش عادی / دان شگاه فرهنگیان
۱۹	قزوین	۱۱۰	۳	۴۵	۰	۱۰۱	۱۴۶	دان شگاه فرهنگیان / کانون پرورش فکری / کانون معلولین توانا / والدین
۲۰	قم	۱۱۰	۳	۸۰	۰	۷۰	۱۵۰	حوزه علمیه / دان شگاه فرهنگیان
۲۱	کردستان	۱۴۰	۴	۸۰	۴۰	۳۰	۱۵۰	آموزش و پرورش عادی
۲۲	کرمان	۱۴۰	۴	۷۹	۳۶	۴۲	۱۵۷	بهزیستی
۲۳	کرمانشاه	۱۱۰	۳	۸۲	۰	۵۲	۱۳۴	آموزش و پرورش عادی / صدا و سیما / دان شگاه رازی / ورزش و جوانان /
۲۴	هگمیلویه و دیوهر احم	۱۱۰	۳	۹۲	۲۰	۲۵	۱۳۷	آموزش و پرورش عادی
۲۵	گلستان	۱۴۰	۴	۱۳۵	۴۵	۵۰	۲۳۰	دان شگاه فرهنگیان
۲۶	گیلان	۱۱۰	۳	۴۰	۰	۵۹	۹۹	دان شگاه فرهنگیان
۲۷	لرستان	۱۱۰	۱	۷۴	۰	۰	۷۴	تا اول اسفند ماه برگزار نکرده اند
۲۸	مازندران	۱۴۰	۴	۸۰	۴۳	۵۹	۱۸۲	دان شگاه فرهنگیان / ورودی ۹۸ / ورودی ۹۹
۲۹	مرکزی	۱۱۰	۳	۶۲	۰	۹۶	۱۵۸	دان شگاه فرهنگیان / نهضت سواد آموزی / والدین
۳۰	هرمزگان	۱۴۰	۴	۱۰۸	۳۵	۵۵	۱۹۸	بنیاد های خیریه / شرکت بیمه /
۳۱	همدان	۱۱۰	۳	۴۹	۰	۷۰	۱۱۹	دان شگاه فرهنگیان / اداره کل ورزش و جوانان / آموزش و پرورش عادی
۳۲	یزد	۱۴۰	۴	۸۰	۰	۸۰	۱۶۰	آموزش و پرورش عادی / دان شگاه فرهنگیان
	جمع کل	۴۰۰۰	۱۱۱	۲۴۰۸	۵۷۴	۱۸۵۵	۴۸۳۷	

بر اساس نمودار شماره ۱، مشارکت فراگیران (معلمان، والدین، نهادها) در تمامی استانها به جز استان های گیلان، سمنان و لرستان فراتر از میزان برش استانی بوده است.

یافته‌های نمودار شماره ۳، حاکی از آن است که بیشترین فراوانی شرکت‌کنندگان مربوط به کارکنان ادارات کل آموزش و پرورش استان‌ها با ۱۶ درصد و به ترتیب پس از آن، کارکنان و دانشجو معلمان دانشگاه فرهنگیان با ۱۲ درصد، کارکنان ادارات بهزیستی با ۷ درصد و کمترین میزان مشارکت مختص ۲۳ نهاد دیگر (صداوسیما- دادگستری- انجمن مددکاری- مخابرات- هلال احمر- دانشگاه آزاد- شرکت بیمه- اورژانس اجتماعی و...) با ۲۸ درصد بوده است

بر اساس یافته‌های حاصل از جدول شماره 2، از مجموع 32 استان، بیشترین مشارکت والدین در کارگاه نهضت آموزش زبان اشاره در 16 استان بوده است. بر این اساس به ترتیب استان‌های اصفهان- تهران- گلستان- مازندران - اردبیل- بوشهر- کردستان- البرز- کرمان - خراسان شمالی- هرمزگان- فارس- آذربایجان شرقی- سمنان- کهگیلویه و بویراحمد- چهارمحال و بختیاری بیشترین فراوانی مشارکت والدین را به خود اختصاص داده اند.

چالش‌های ارائه شده استانیها در خصوص عدم مشارکت والدین

- ۱- والدین معتقد هستند خود و فرزندانشان با آموختن زبان اشاره از دیگر گروه‌های جامعه جدا می‌شوند و حساسیت خاصی نسبت به استفاده از زبان اشاره فرزندانشان دارند.
- ۲- با توجه به اینکه اکثر دانش آموزان کم شنوا هستند و تعداد زیادی کاشت حلزون انجام داده‌اند و در برقراری ارتباط با دیگران مشکل خاصی ندارند.
- ۳- در راستای سیاست فراگیری سازی و هدایت دانش آموزان با آسیب‌شنوایی به سیستم آموزش تلفیقی، تعداد دانش آموزان در مدارس خاص کم بوده و به تبع آن تعداد والدین با برش استانی در برخی استانیها همخوانی ندارد.
- ۴- عدم همکاری و مشارکت والدین به علت سن بالا و تحصیلات پایین
- ۵- عدم برخوردی از ابزارهای الکترونیکی مناسب، داشتن چند فرزند در خانواده که مشغول به تحصیل به صورت برخط بودند (ساعت آموزش فرزندان و والدین تداخل داشته و خانواده ها ترجیح می‌دهند اولویت را به آموزش فرزندان خود قرار دهند.) (درگیر بودن والدین بدلیل آموزشهای برخط که نقش معلمی را برای فرزندشان ایفا می‌کنند.)
- ۶- نداشتن تجربه شرکت در دوره های مجازی و عدم آگاهی استفاده از آموزشهای برخط برای والدین
- ۷- شاغل بودن والدین و نداشتن فرصت کافی برای حضور در کلاسها به دلیل مشغله‌های شغلی
- ۸- کم بودن انگیزه مشارکت به دلیل مشکلات اقتصادی، جسمی و روحی و... و همچنین بیماری کرونا در خانواده‌ها
- ۹- پایین بودن سرعت و قطعی مداوم اینترنت در بسیاری از مناطق استان یا سکونت در مناطق روستایی و عدم دسترسی به اینترنت
- ۱۰- تبلیغات مراکز خصوصی تحت پوشش بهزیستی علیه آموزش های مدارس استثنایی(استفاده از زبان اشاره) در گروه آسیب دیده شنوایی
- ۱۱- طولانی بودن ساعت آموزش برای والدین
- ۱۲- عدم تمایل والدین به حضور در مدرسه جهت استفاده از امکانات الکترونیکی به علت بیماری کرونا

پرسشنامه ارزیابی کیفیت برگزاری کارگاه ویژه نهادها

پرسشنامه مربوط به ارزیابی کیفیت برگزاری کارگاه توسط معلمان

کم	متوسط	زیاد	خیلی زیاد	موارد ارزیابی کارگاه نهضت زبان اشاره
سوالات مرتبط با کارگاه				
				۱ میزان ارتباط شما با ناشنوایان در محیط کار
				۲ میزان آگاهی و دانش قبلی شما از زبان اشاره
				۳ میزان تمایل و علاقه شما به یادگیری زبان اشاره
				۴ میزان ارتباط محتوای ارائه شده با حوزه فعالیت شفلی شما
				۵ تاثیر کارگاه در بهبود برقراری ارتباط شما با ناشنوایان
				۶ میزان رضایت شما از سطح محتوای ارائه شده
سوالات مرتبط با مدرس				
				۷ پابندی به ارزشهای اخلاقی و انضباطی در کارگاه
				۸ میزان تسلط در ارائه مطالب
				۹ پابندی به ارزشهای اخلاقی و انضباطی در کارگاه
				۱۰ میزان استفاده از روشهای متنوع یادگیری و بادهی در آموزش
				۱۱ میزان جلب مشارکت فراگیران در امر آموزش
				۱۲ توانایی پاسخگویی به پرسش فراگیران
				۱۳ رضایت مندی از نحوه برگزاری ارزشیابی مستمر و پایانی
				۱۴ تناسب ارزشیابی پایانی با محتوی ارائه شده
				۱۵ انسجام و پیوستگی محتوای دوره
سوالات مرتبط با شیوه برگزاری				
				۱۲ میزان رضایتمندی از کیفیت فضای آموزش
				۱۳ میزان رضایت مندی از کیفیت فضای آموزشی
				۱۴ تناسب مدت زمان کارگاه با حجم مطالب و محتوا و سر فصل ها
				۱۵ میزان رضایت مندی از کیفیت برگزاری دوره در استان شما
سوالات مرتبط با مخاطب				
				۱۴ میزان رضایت مندی از عملکرد برگزار کنندگان کارگاه
				۱۵ میزان رضایت مندی از کیفیت برگزاری کارگاه
				۱۶ میزان تمایل شما به ادامه کارگاه
				۱۷ میزان علاقه مندی شما به برگزاری حضوری کارگاه های آتی آموزش زبان اشاره

کم	متوسط	زیاد	خیلی زیاد	موارد ارزیابی کارگاه نهضت زبان اشاره (سوالات مرتبط با کارگاه)
				۱ ضرورت آشنایی کادر آموزشی و اداری مدارس با زبان اشاره
				۲ میزان آگاهی و دانش قبلی شما از زبان اشاره
				۳ میزان هماهنگی مطالب ارائه شده در دوره با دانش قبلی شما
				۴ میزان تمایل و علاقه شما به فراگیری زبان اشاره
				۵ میزان کاربردی بودن مطالب ارائه شده در فعالیت شفلی شما
				۶ تاثیر دوره در افزایش ارتباط و تعامل با ناشنوایان
				۷ میزان تثبیت و تعمیق یادگیری محتوا از طریق آموزش مجازی
موارد ارزیابی کارگاه نهضت زبان اشاره (سوالات مرتبط با مدرس)				
				۸ پابندی به ارزشهای اخلاقی و انضباطی در کارگاه
				۹ تسلط در ارائه مطالب
				۱۰ میزان استفاده از روشهای متنوع یادگیری و بادهی در آموزش
				۱۱ میزان جلب مشارکت فراگیران در امر آموزش
				۱۲ توانایی پاسخگویی به پرسش فراگیران
				۱۳ رضایت مندی از نحوه برگزاری ارزشیابی مستمر و پایانی
				۱۴ تناسب ارزشیابی پایانی با محتوی ارائه شده
				۱۵ انسجام و پیوستگی محتوای دوره
موارد ارزیابی کارگاه نهضت زبان اشاره (سوالات مرتبط با شیوه برگزاری مجازی)				
				۱۶ میزان رضایتمندی از کیفیت فضای آموزش
				۱۷ سهولت دسترسی به فضای مجازی
				۱۸ تناسب مدت زمان دوره با حجم مطالب و محتوا و سر فصل ها
				۱۹ میزان رضایت مندی از کیفیت برگزاری دوره در استان شما
موارد ارزیابی کارگاه نهضت زبان اشاره (سوالات مرتبط با مخاطب)				
				۲۰ میزان رضایت مندی از عملکرد برگزار کنندگان
				۲۱ میزان تمایل شما به ادامه دوره زبان اشاره
				۲۲ میزان علاقه مندی شما به برگزاری حضوری دوره های آتی زبان اشاره

روش گردآوری داده‌ها

بر حسب هدف گزارش، بررسی نگرش شرکت کنندگان در دوره/کارگاه " نهضت آموزش زبان اشاره سطح مقدماتی"، به منظور گردآوری داده از روش توصیفی پیمایشی استفاده شده است. به منظور تحلیل داده ها از روش آمار توصیفی با رویکرد محاسبه شاخص های مرکزی (فراوانی) داده‌ها، بهره گرفته شده است.

یادآور می‌شود که در گردآوری داده‌ها، آنچه گروه هدف بیان نموده اند، جمع آوری شده است و لزوماً نمی‌توان به آن استناد کرد.

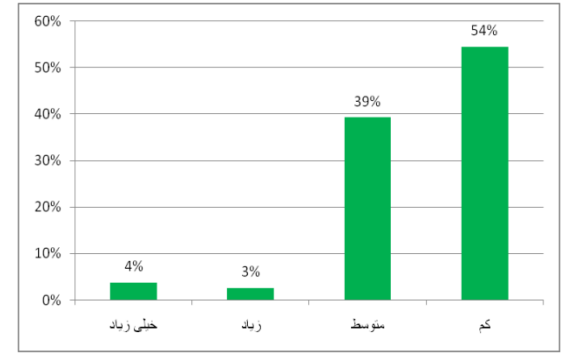
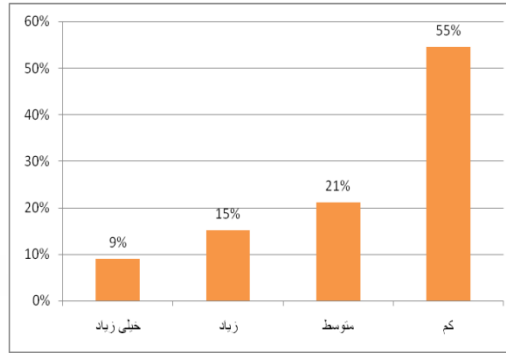
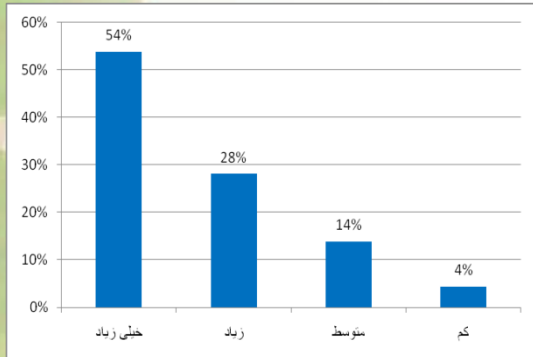
این گزارش تحلیلی به بررسی اثربخشی دوره/کارگاه‌های آموزشی می-پردازد و در این میان نگاهی به چالش‌ها و مشکلات حین اجرا نیز می-اندازد، تا گامی هر چند اندک در راستای برنامه‌ریزی برای ارتقای اجرای برنامه ی " نهضت آموزش زبان اشاره سطح تکمیلی" برداشته شود.

نمودارهای ۷۷. میزان استفاده فراگیران (معلمان، نهادها، والدین) از زبان اشاره در برقراری ارتباط

معلمان

والدین

نهادها

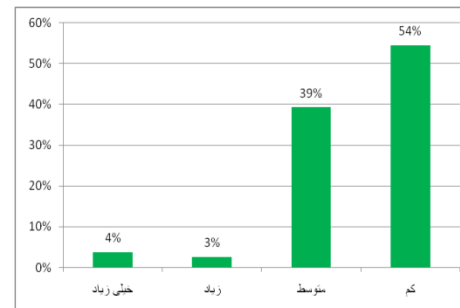
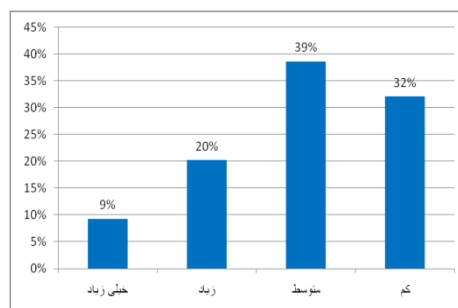
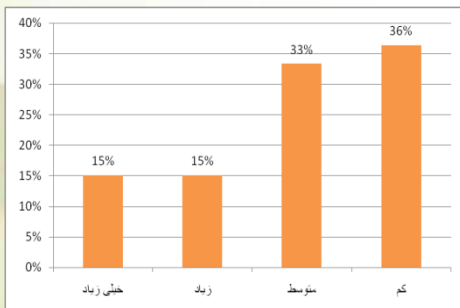
مقایسه فراوانی نمودارهای میله‌ای در سه گروه معلمان، نهادها و والدین حاکی از آن است که بیش از ۸۲ درصد از معلمان در فرایند برقراری ارتباط با دانش آموزان آسیب دیده شنوایی از زبان اشاره به میزان «خیلی زیاد و زیاد» استفاده می‌کنند. در حالی که ۲۴ درصد از والدین و ۷ درصد از کارکنان نهادها «خیلی زیاد و زیاد» از زبان اشاره در فرایند برقرار ارتباط با دانش آموزان و افراد با آسیب شنوایی استفاده می‌کنند. به باور کارشناسان:

علت استفاده بیشتر معلمان از زبان اشاره، به کارگیری این زبان در تسهیل تفهیم مطالب آموزشی/پرورشی به دانش آموزان با آسیب شنوایی می‌باشد.

استفاده کمتر والدین از زبان اشاره به علت تمایل بیشتر آنان در بهره‌گیری فرزندانشان از زبان گفتاری است.

نهادها نیز به علت تعامل و ارتباط محدود با افراد ناشنوا، از زبان اشاره کمتر استفاده می‌کنند.

نمودار های ۷۸. میزان آگاهی و دانش فراگیران (معلمان، نهادها، والدین) از زبان اشاره

مقایسه فراوانی نمودارهای میله‌ای در سه گروه معلمان، نهادها و والدین حاکی از آن است که بین ۳ گروه هدف (معلمان، نهادها و والدین) والدین بیشترین و نهادها کمترین میزان آگاهی و دانش را در خصوص زبان اشاره دارند.

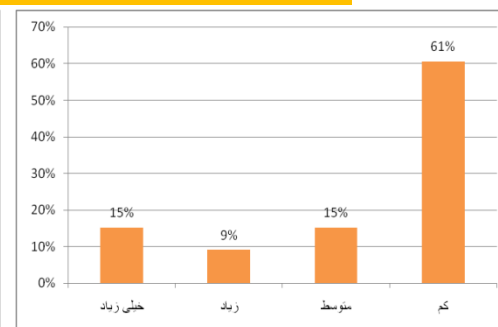
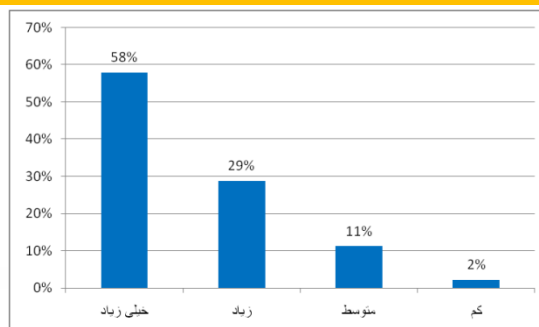
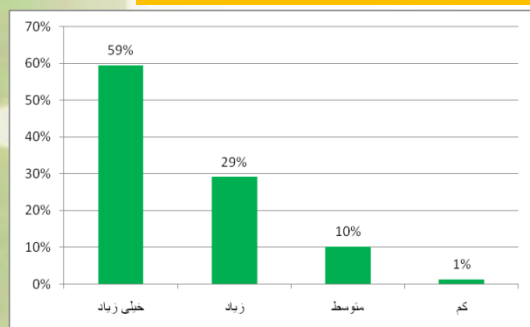
به باور کارشناسان:

والدین کودکان و دانش‌آموزان ناشنوا به علت معلولیت فرزندانشان بیشترین آگاهی را نسبت به روش‌های ارتباطی و آموزشی (زبان اشاره) دارند.

ممنوعیت استفاده از زبان اشاره توسط معلمان در دو دهه گذشته، نیاز آنان را به کسب آگاهی بیشتر نسبت به زبان اشاره، محدود کرده است.

نهادها نیز به علت تعامل و ارتباط محدود با افراد ناشنوا شناخت کمتری از زبان اشاره داشته‌اند.

نمودار ۷۹. میزان علاقمندی فراگیران (معلمان، نهادها، والدین) به یادگیری زبان اشاره

مقایسه فراوانی نمودارهای میله‌ای در سه گروه معلمان، نهادها و والدین حاکی از آن است که بین ۳ گروه هدف (معلمان، نهادها و والدین) میزان علاقمندی به فراگیری زبان اشاره در معلمان و نهادها از والدین بسیار بیشتر بوده و والدین کمترین میزان تمایل به فراگیری زبان اشاره را دارند.

به باور کارشناسان:

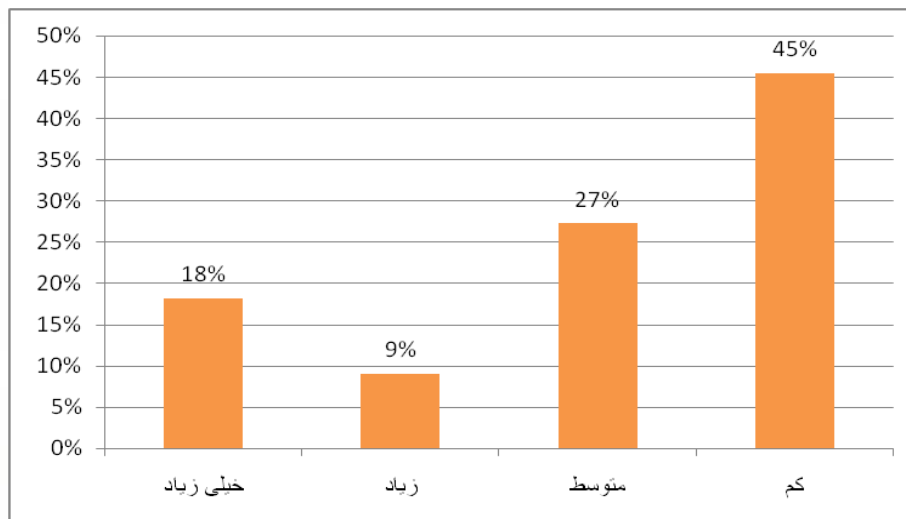
نهادها به دلیل جذابیت زبان اشاره به عنوان یک زبان ارتباطی با افراد ناشنوا تمایل بیشتری به فراگیری آن دارند.

معلمان به علت رفع ممنوعیت استفاده از زبان اشاره و تسهیل در امر آموزش، علاقمند به فراگیری زبان اشاره می‌باشند.

علاقمندی کم والدین به فراگیری زبان اشاره به علت تمایل بیشتر آنان به بهره‌مندی

فرزندانشان از زبان گفتاری است.

نمودار ۸۰. میزان علاقمندی فرزند ناشنوای شما (والدین) به استفاده از زبان اشاره

در ادامه بررسی یافته‌های مشاهده می‌شود که نزدیک به ۴۵ درصد از والدین میزان علاقه فرزندشان مبنی بر استفاده از زبان اشاره را "کم" برآورد می‌کنند و تنها نزدیک به ۲۷ درصد از والدین میزان علاقه فرزندانشان را "زیاد و خیلی زیاد" ارزیابی می‌کنند.

نمودار ۸۴. میزان رضایتمندی فراگیران (معلمان، نهادها، والدین، عوامل اجرایی و مدرسین) از کیفیت فضای مجازی

مقایسه فراوانی نمودارهای میله‌ای در بین گروه معلمان، نهادها، مدرسین، عوامل اجرایی و والدین حاکی از آن است که در بین ۵ گروه هدف (معلمان، نهادها، مدرسین، عوامل اجرایی و والدین) نهادها، مدرسین و عوامل اجرایی بیشترین و والدین کمترین رضایتمندی را از کیفیت فضای مجازی داشتند.

به باور کارشناسان:

به دلیل شیوع ویروس کرونا و استفاده از فضای مجازی در امور شغلی، ۴ گروه هدف (معلمان، نهادها، مدرسین، عوامل اجرایی) آشنایی و رضایت بیشتری از سامانه‌های مجازی داشتند. والدین به دلیل عدم آگاهی و دسترسی محدود به سامانه‌های مجازی، کمترین رضایتمندی را از کیفیت فضای مجازی داشتند. (چالشهای ارائه شده در فصل سوم)

نتیجه‌گیری

با توجه به نظر فراگیران دوره / کارگاه‌های آموزش زبان اشاره مناسب بوده و در ارتقا سطح مهارت برقراری ارتباط موثر فراگیران با کودکان، دانش-آموزان و افراد ناشنوا کمک نموده است. این آموزش‌ها ما را به اهداف پیش-بینی شده که تقویت مهارت زبانی (زبان اشاره جهت برقراری ارتباط) بوده، نزدیکتر کرده است.

در مقایسه داده‌های گویه میزان رضایت از آموزش فضای مجازی مشاهده می‌گردد علیرغم عدم تمایل مدرسین در آغاز نهضت در خصوص برگزاری مجازی دوره / کارگاه آموزش، رضایتمندی مدرسین نسبت به سایر گروه-های هدف بالاتر بوده است.

ادامه بررسی داده‌ها نشان می‌دهد نیروهای دولتی و غیردولتی بیشترین و والدین کمترین تمایل جهت ادامه برگزاری کارگاه‌های آموزش زبان اشاره را اعلام نموده‌اند و همچنین در رابطه با تمایل به ادامه کارگاه‌ها به صورت حضوری نهادها بیشترین و والدین کمترین علاقه را بیان نموده‌اند.

نقاط قوت

- آشنایی معلمان دانش آموزان با نیاز ویژه با زبان اشاره
- بالا رفتن توان بهره‌مندی از سامانه‌های آموزش مجازی در بین مدرسین و فراگیران
- بالا بردن میزان آگاهی و علاقه در نیروهای نهادهای دولتی و غیردولتی به زبان اشاره
- آگاهی از نظرات گروه‌های مختلف فراگیران (معلمان، والدین و نهادها) در خصوص استفاده از زبان اشاره
- استقبال و مشارکت بیشتر فراگیران در گروه های مختلف به دلیل برگزاری غیر حضوری کارگاه/دوره

چالش‌ها

- عدم تمایل والدین به مشارکت در دوره‌های یادگیری زبان اشاره
- عدم تمایل والدین به فراگیری زبان اشاره توسط فرزندانشان
- عدم دسترسی آسان به سامانه آموزشی (مجازی) مناسب و نبود سامانه آموزشی یکسان
- عدم آگاهی ارگانها در خصوص ضرورت فراگیری زبان اشاره
- تداخل برگزاری دوره‌های متعدد در استان (دوره نهضت زبان اشاره، خط بریل، معلمان با مهارتهای چندگانه، ضمن خدمت و ...)
- عدم آشنایی گروه‌های مختلف فراگیران با آموزش مجازی (سامانه - نحوه استفاده از سامانه)
- نبودن باند اینترنتی قوی
- وجود فقط یک لینک سامانه ویدئو کنفرانس در اداره آموزش و پرورش استثنایی
- استانه‌ها جهت برگزاری دوره/کارگاه‌ها و همزمانی برگزاری جلسات اداری و دوره‌های دیگر و محدود شدن ساعت آموزش

پیشنهادات

- ارسال دستورالعمل به ادارات کل آموزش و پرورش استانها
- اتخاذ تسهیلات لازم جهت تهیه سامانه آموزش مجازی با قابلیت اجرای ارتباط تعاملی و ظرفیت بالا
- برقراری جلسات توجیهی برای والدین مبنی بر ضرورت استفاده از زبان اشاره در پیشرفت تحصیلی، ارتباطی و رشد اجتماعی کودکان و دانش-آموزان با آسیب شنوایی
- برگزاری جلسات توجیهی توسط ادارات آموزش و پرورش استثنایی با نهادهای دولتی و غیردولتی در خصوص ضرورت استفاده از زبان اشاره
- تداوم آموزش زبان اشاره در استانها با توجه به نیازها و درخواست فراگیران (بدو ورود، خرید خدمات و ...)

**در پناه
دادار گیتی آفرین**